

for
sze
's é
hal
dez
elil
sák
vál
tar
bo
ön
va
ré
sá
ny
gü
el
ál
m
be
S
m
ny
sz
u
le
eg
no
té
já
la
re
A
g
A
ci

h
sk

N
E

1

j
t
j
j
j

kot modorban szabályoztuk, a többség azt 11 kron állapította meg. — Kögyülésünk első alispáni elnöklet alatt tartatik, 's eltarthat két hétig is, mert mi bizony nem akarunk hallgatni még az elnöki figyelmeztetésre sem, suttogunk, lármázunk, — szélteiben conversálunk, — 's így aztán egymást nem értve — meglehet — határozunk is. — Érdekes közügy tárgyak, ha fordulandának elő, közleni el nem mulasztom. — Rend. lev.

BARANYÁBOL. Pécssett, dec. 1jén. Kétszeres öröm-ünnepet ültünk tegnap, t. i. a november 12iki nagy napnak követeink jelentése által felidézett emléket, és ifj. Majláth György főispánunk székfoglalását. Ez utóbbira vonatkozólag, f. e. 9ber 16án tartott kisgyűlés alkalmával olvastattak fel a kinevezést és ünneplés beiktatásról felmentést tárgyazó felsőbb rendeletek, melyek nyomán az újdun nevezett főispán ur székfoglalására f. e. 9ber 30dikát tűzvé ki határnapul, egy uttal azon kérést intézte a rendekhez, mikint tekintve a jelen pillanat komolyságát, beiktatás minden azt egyébkint kisérni szokott szertartás mellőztével lehető egyszerűen tartassék. A kk. és rrk hódolnak ugyan szerénységűszülte ezen kívánatának, azonban nem fojthatván el kineveztetése feletti élénk örömeiket előleges tolmácsolására Ranolder kanonok szónoklata mellett díszes küldöttséget bíztak meg, egyszersmind pedig jövő kögyülésből a közkívánat teljesítése végett ő felségéhez hálaszózatot, azon téríhuhoz végül, kit 10 évi böles és szerenésés kormányzás előtti felejtethlenné tett, graf Somsich Pongrácz álladalmi tanácsnok urhoz szíves bucsúsózt intéztetni javaslanak. A tegnapi kögyülésben a jegyzökönyv hitelesítettén, és az abban foglalt javaslatok egyhangulag elfogadtatván, következett a beiktatási ünneplés, melynek részleteit elősorolni sem hely, sem idő; elég legyen megérteni, mikint az a kormányzó és rendek közötti kölcsönös bizalomnak, és a közelebb lefolyt követválasztás óta élesen szemköz álló pártok engesztelődésének viselte örvendestipusát. Illy békítő szellemű volt az alkalmi szónoklat is, melyet főispán ur, hit-letétele előtt, a rendekhez intézett, 's melyet kitörő helyeslés többször félbenszakasztott. Midőn főleg az utóbbi időben kijellett pártszellemre vonatkoznék, kitiizte a vonalt, mellyen innen az feltéte alkotmányos létünknek, mellyen túl visszavonás átkává fájul, midőn érinté, mikint e pártszellemnek nem szabad a társasélet viszonyaiba szívárogni, nem szabad megmérgeznie azon kötelekeket, mellyek egyébkint kölcsönösen tisztelt magánjellemeket egyesítettek, nem szabad az elvek magasb álláspontu küzdevényének a sokszor személyes ellenszenv által felzaklatott indulatok csatamezejévé aljasulni 'stb., midőn végül reményét fejezé ki, miszerint mit közeletünk mezején a szenvedélyek vihara elhervasztott, azt kölcsönös engedekenység, 's ennek alapján az egyetértés új életre hívandják; — előadását színni nem akaró társaihoz követé. — Az ünneplést 180 teritékű, fesztelen vig lakoma fejezé be, mellynek alkalmával számos pohár ürittetett azokra, kik hódolotunk, vagy kegyeletletünk, tiszte- vagy reménytárgyai. — Más nap az utasításokkal foglalkozó választmányának a királyi előadásokat tárgyazó javaslata vétetvén fél, örvendettünk bennök a nemzet jobb olajtásaival találkozhathni, örvendettünk különösen annak, hogy a fejedelen nemzetiségünk iránti rokonszenvének magyar felszólalásában, az újdun választott nádor megerősítésében pedig honunk iránti atyai gondoskodásának újabb, és fényesb tanuságát adta, 's ezért köszönő feliratot rendelénk, hozzá intéztetni, egyszersmind pedig a katonai élelmezés és szállásolás, továbbá a kir. városok rendezése, és szavazatjoga érdemében leküldött törvényjavaslatokat pontonkint tárgyalván, azokat főbb elveikre nézve elfogadtuk. Hosszas vitát egyedül az utóbbi törvényjavaslatban foglalt polgári képesség kérdése idézett elő, melly, ugy látszik, egy kis párt-mérkőzésnek szolgált anyagául; P. M. thörö ugyan is a választási jognak közzvetve leendő gyakorolhatását vené taglalás alá, azt inkább magasabb qualificatio mellett közvetlen befolyással vélte feleselendőnek; melly indítvány ellenében conservatívaink a törvényjavaslatban érintett képviselői rendszer mellett harezolnak. A vita mindkét részről parliamenti illedékes hangulaton folyt, eredménye pedig lón, mikint 43 szónok, 24 ellenében a törvényjavaslatot véle követeinknek utasításul adandónak. Jövő kögyülés dec. 27én leend.

POZSONYI HIRFÜZÉR. Örömmel jelenthetjük: István nádor ő fensége pár héti betegeskedéséből felüdült: folyó hó 9re nádori ebéd van kitiizve. — Legközelebb egy külföldi lap bécsi levelezője a császári fővárosból odavetőleg azon hírt közlé, hogy a magyar országgyűlés vége közel van; erről az országgyűlés székhelyén mit sem tudunk, sőt az illetőknek elhalasztásról sincs tudomásuk, de illyesmí még az avatottaknak sem jutott tán eszökbe is, szóval: a hír csak mendemonda; azonban érdekes tapasztalásra vezetett bennünket itt a színhelyen, a menyenyiben beláttuk, mily hatalmas egy illy levelező tolla, mellynek három négy könnyedén odavetett szavaeskája egy koronázási város házúrának összes seregét megrettenteni és sopánykodásra bírni képes. — Az új év első napjaiban a szőlőhegyek közti korezmákhoz vezető úton egy fiatal ember, állítólag királyi táblai jegyző, halva találtatik; ez esemény azonban még hitelesen be nem bizonyult. — Egy megyei hajdu, kinek ura parancsolá, hogy ezután a vendéglőben étkezzék, e végre, mint idegen más csapszékét nem ismervén, beért a legelőbbkelő fogadó étteremébe, hogy egy jó adag 9 kros gulyáshussal nyugtassa meg gyomrát, és leg-

alább egy iteze 8 krossal mossa le torkát; a fényes teríték azonban annyira megzavarta őt, hogy megfedekezett eleve mekérdeni, mint ok szokták: hogy a gulyáshús? háta bor? 's e zavarában egyelőre csak sültet rendelt bor nélkül, mit elköltvén meggyőződött, hogy itt csak urak számára 's nem olly legénynek főznek, kitől hivatása erőt, egészséget kíván, sőt a vendégek közt urának egy pár barátját is megpillantván, nem késett fizetni; otthon elpanaszlá urának, hogy neki itt éhen kell meghalni, ha tovább is vendégházban étkezik; peesenyét kértem, ugymond, 's adtak olly darab gyomorboszantót, mit két falatban 's a két falathoz két zsemlyét nyeltem el; kérdé őt azután ura, hol volt 's mit fizetett? megnevezte a fényes fogadót, hol négy falatért egy for. 4 krt fizetett — nem tudjuk, váltóban-e vagy pengőben, de akaratlanul is az utóbbi vagyunk kénytelenek himni, miután Pozsonyban majd kizárólag csak ezüst pénz forog, 's az itteniek a jó hiszemű vidékieknek, kik csak rosz pénzhez szoktak, rendszeren nem az alku, hanem csak a fizetés alkalmával szokták megmondani, hogy ők pengőben beszélnek. Ez történt dolog. — A főlovaszmeisteri hivatal felszólította a megyét 's várkapitánysági hivatalt, mint mellyek hatáskörébe a várhegy esik, miszerint azon nevezhetlen lényeket, kik az említett hegy szennyes zugaiban már annyira megsaporodtak, hogy a felejük szálguldó könnyű lovatot valódi ostromállapotba veszik 'stb., lehető legszigorubb felügyelet alatt tartassék 's tetemesen ritkítsák. Kívánatos is ezen töviseket, mellyek nemesak a léget mérgezik meg büzhödt párolgásukkal, de veszélyes szúrásokat is okoznak, fajtalan kinyövéseiktől gyakran nyesegetni. — Tegnapelőtt olly kemény hideg állt be, hogy tegnap viradóra a Dunára sürű jégtörőszakok idézett a még inkább növekedett hideg, melly még a verebeket is megfagyasztá.

BUDAPESTI HIRHARANG. Beköszönte az új év, 's vele egész serege a tisztelkedőknek, a fehér varrolyányoktól kezdve egészen a fekete kőmennyseprökig, és egy kopott tizesért annyi áldást kaphatott az ember, hogy talán szabad ég alatt sem verhetné meg a záporosó. Ki az embernek egész éven át, vagy legalább többször szolgálólat tesz, annak örömet adhatni Újév napján néhány garast, de az csakugyan nyilvános botrányok közé tartozik, hogy hatóságí cselédek, például t. Pestmegye hajdui, diszöltönyben, még Budán is házról háza barangoltak és minden lakosnál legnagyobb szemtelenséggel koldultak, és ezen tolokadás minden évben megújul, 's az illető előljárok nem akarják e visszaélést megszüntetni. Elég a rongyos koldus, kik reggeltől estig alkalmatlankodnak, nem kell tehát azok számát még zsinóros és kardos, piros pozsgás leventékkel is száporítani, kik egyébiránt megjárták egy budai költőverőnél, mert ez nagy mérgesen egy darab kötelet dobott ki nekik. Nem tudjuk, mit akart ezen gyöngéd czélszál érteni a kender érdemes földolgozója. — A gözhajótársaság és városi hatóság végre megegyeztek, 's az előbbi helyet fog kapni raktárainak a partokon, mi egyszersmind a városnak díszül szolgálóland, és sok pénzt fog mozgásba hozni, mi nek előre is egy pár ezer napzsámos ö. vend. — Lapjaink az új évre megjelentek már, 's a képek ajándékokkal kedveskednek olvasóinknak, melly telkiiztetben leginkább kitétek magokért a „P. Divatlap" és „Ungar, az „Életképek" pedig István nádorunkat hozandják, melly arczkép rövid idő múlva hazánk kevés házában fog hiányzani. A „Honderü" még nem jelent meg 's jövő szombatra váratik, német társa azonban kijött már, 's mondják, hogy igen sok előfötéje van, most már tehát Magyarországbán a „Hajnal" is német, de ezt nem kell esodálni, miután a „Magyar" is német, sőt a „Tükör" is csupán németet mutat; azonban azért mégis csak áll Buda! — A magyar tudós társaság elhatározá, hogy ezáltal évi nagy gyűlést mindig augusztusban fogja tartani, és ezuttal levelező tagjait tetemesül szaporította; az új választottak imezek: Repiczky János, Szöllősy Ferenc (de nem az ismert érdemes tánczmeister), Ronay Jácint, Vandrák András, Bottka Tivadar, Lányi Károly, Csengery Antal, Palugyay Imre, Chmel József, Heckel József, Arenstein József, Martony Károly, Gauss, Poncelet és Frank Ignác, összesen tizenöt; ha a t. olvasók ezek közül talán némelyeket még nem ismernek közelebből, szolgáljoni vizsgálatásukra, hogy némelyeket viszont mi távolról nem ismerünk; azonban ez alkalmasint csak a mi hibánk 's irodalmunk fényesen gyarapodni fog. Rendes taggá lett Purgstaller József, kit ezuttal még azon szerencsétlenség is ért, hogy két ezüst serleget és százötven aranyat nyert; már ugyan mirevaló egy philosophusnak, ki előtt az arany szükségkép csak „kíméra," ennyi ezüst és arany? De hiszen bizonyosan vannak nem philosophus barátai és tisztelői, kik tudni fogják, hogy mire való az arany. Tiszteleti tagok sorába léptek: Bitnicz Lajos, Császár Ferenc és Kemény Zsigmond báró. — Pesten tizenkét hölgynek egy gondolata volt, (mikor van férfainkban illy roppant egység?) 's e gondolat minden héten egy-egy fényes házi tánczvigalmat szilend, mellynek elsője a múlt év utolsó esütörtökén már meg is tartott. Irodalom, művészet, műveltség és szépség adak kitünőbb képviselőket e vigalomhoz, 's a választékos összejáitás fényesen bebizonyítá a házínó férjének ismert kritikai tapintatát. — A könyvkiadó társulat már tisztviselőit is megválasztá, neveik ezek: Fényes Elek, Erdélyi, Vahot Imre, Garay János, Stuller Ferenc, Gerenday Ambrus. Mindezek előtt Kőlesy naplóját és Garay Szent Lászlóját fogja sajtó alá bocsátani a társaság, 's e két munka mindenesetre nagy kelendősegre számíolhat. — Az „országgyű-

lési almanach" rövid idő múlva sajtó alá menend, érdekes olvasmányokból tehát nem fogy ki a közönség. — Mennyire mi tudjuk, a postahivatalok minden zsarolástól el vannak tiltva, de meglehet, hogy e tudomásunk esalódáson alapszik, mert például Budán a várban a „Budapesti Híradó" mostani fél évi folyamáért huszonnégy ezüst krajczárral többet követelnek a postán, mint mennyi e lapok előfizetési hirdetésében ki van tűzve, azon ürügy alatt, hogy ez a postahivatalnak „dukál." Ha ez áll, ugy ezen huszonnégy krajczárt is a hirdetett díjhoz kellene esatolni, mert az előfizetők igen elkedvetlenülnek, midőn a postahivatalban annyi pénzzel jelennek meg, mennyi a lapon hirdetve van, és ott aztán mégis többet kell fizetniök. — Sheridan „szerelem vadászata" ezimű híres vígjátéka nemzeti színházunkban nem nagy szerenését esánlát, ámbár jól adatott; hiába, az izlés az idővel 's viszonnyokkal együtt változik. Ezen szomorú hírt azon örvendetessel váltjuk föl, hogy az igazgatóság a tánczos seregnek fölmondott, 's csupán kettőt tartott meg, kiket ügyességükön kívül az is ajánl, hogy az egynek legvékonyabb, a másiknak pedig legvastagabb lábai vannak, 's mind a két rendkívüli állapot egészen rendes és természetes. — Most jelent meg „Zsidó naptár és évkönyv," magyar nyelven, igen hasznos vállalat, minden tekintetben érdekes tartalommal. —

A Soprony-németújhegyi vaspálya részvényeseinek f. évi dec. 5ikén Sopronyban tartott rendkívüli kögyülésében tudósítás tettetett, miszerint ezen pálya építése, a nagymartoni bemetszésen kívül, hol még némely kiegészítő csekély munkálatok vannak hátra, tökéletesen be van végezve, és hogy mind a földszinti építés (Oberbau), mind pedig valamennyi földi munkálat, művészi és egyéb építmények szilárdságuk és tartósságukra nézve a legszigorubb kívánatnak is megfelelnek. — Felvétetett még 's határozottat, hogy a sopronyi pályának eleve Nagy-Kaniszáig tervezett folytatása — hol az építendő fiu me i vasúthoz csatlakozik (az 1832/33-ik évi XXV. törvényczikk 8dik pontja nyomán az ausztriai-magyar határtól a tengermelléig) — a méltóságos főrendeknek elibe terjesztessék, és ezen szándok biztosabb elérése végett, melly hazánknek egy legfontosabb közlekedését vaspálya által létrehozná, a határtól N. Kaniszáig építendő pályához megkívántató költségek kamatjainak biztosításáért, a mint az más hazai vállalatoknak nyujtatandik, folyamodás tétessék.

FELSZÓLITÁS. A mathesis minden pártfogóihoz és kedvelőihez a két magyar hazában a m. t. társaság által tavaly elítelt mathematicai pályamunkákat illetőleg. A lipseai tudós-társaság természet- és mértani osztálya 1836ban a következő jutalomkérdést tette volt fel 1837re: Quantitatum imaginariarum non solum in analyticis, sed etiam in analytico-geometricis disquisitionibus usus nunc est satis frequens. Jam vero indigitavit ill: Gauss illas quantitates, quas sub specie fictitiarum tantummodo formarum vulgo contemplari solent, negativarum instar quantitatum explicatione intuitiva non omnino esse expertes. Fuerunt praeterea alii geometrae, e quibus in primis nominandi sunt Buée, Mourey, Warren qui has quantitates, ubi in geometricis occurrerint, construas esse docere conarentur. Quae tamen quum adhuc dubia videantur, movet societatis questionem: possit ne haec doctrina de constructione quantitatum imaginariarum ita firmari et excoli, ut quae lateant constructiones, ubicunq; geometrae quantitativibus illis usi sint, e certis regulis explanari possit; vel si rei natura hoc non concedit, quibusnam conditionibus imaginaria liceat construere, luculenter appareat.

Ezen jutalomkérdésre én is irtam egy feleletet, még pedig ollyan formán mint hajdan Rousseau a dijoni academia kérdésére, a mennyiben t. i. midőn a lipseai tudós-társaság kérdése nyilván azt tette fel, hogy az ugy nevezett képzetes mennyiségeket, ha talán nem mindenkor is, legalább bizonyos feltételek alatt lehet geometricè construálni, azaz, vonalak és lapok által előterjeszteni, és csak arra kívánt feleletet, ha vajjon azon tant, melly szerint a képzetes mennyiségek vonalak és lapok által előterjeszthetők, lehet-e annyira tökéletesíteni, hogy akármely képzetes mennyiségről bizonyos szabályok szerint meg lehessen mondani, mikép lehet azt vonalak és lapok által előterjeszteni; vagy pedig ha ezt a dolog természete nem engedné, mellyek azon feltételek, mellyek alatt a képzetes mennyiségek geometricè előterjeszthetnek: én azt igyekeztem megmutogatni, hogy a képzetes mennyiségeket soha semmi esetben geometricè előterjeszteni nem lehet.

'S az eredmény mi lett? Az, hogy három felelet érkezvén be a feltett kérdésre, azok közül csak az enyim, melly annak a mit meg kell vala mutatni, ellenkezőjét mutogatta, ítéltetett jutalomra méltónak. Szántszándékkal mondám így: jutalomra, nem pedig így a jutalomra méltónak; mert nem az egész feltett jutalom, hanem annak csak fele ítéltetett munkámnak, olly feltétellel azonban, hogy ha munkám hiányait, mellyek abból állottak, hogy az általam kifejtett általános elveket nem alkalmaztattam mindazokra az egyes esetekre, mellyekre a tisztelt társaság a feltett kérdésben czélozott, kípótolom, a jutalomnak másik fele is ki fog részemre adatni. Munkám ezen hiányát én magam is jól láttam sőt nyilván is kijelentettem előre illyen szavakkal: „Jam sequi videtur ut etiam eorum, quae a viris doctis, ab illustri societate in quaestione proposita laudatis de hac materia dicta sunt, rationem habeam. Sed eum nec opera eorum apud nos inveniantur, nec

sciam, in quibusnam illi libris de hac quaestione tractaverint, ut illos certe comparare et perlegere possem; nec denique haec perquirere, et investigare jam nunc tempus suppetat: huic labori supersedendum mihi esse video. Spero tamen fore, ut ommissio horum integritati commentationum meae parum officiat. Nullus enim dubito, in his, quae hactenus dicta sunt, omnium argumentorum, quamvis speciosorum, quibus mathematici radices quadratas quantitatum negativarum geometrice construi posse demonstrare unquam allaboraverint, refutationem contineri, nec difficile fore ex iisdem perspicere, quid quemque mathematicorum hic in errore induxerit."

És én még most is azon erős meggyőződésben élek, hogy mind azon teoriák közül, melyek által azt igyekszik megmutogatni, hogy a képzetes mennyiségeket lehet geometrice konstruálni, nincsen, sőt nem is lehet egy is. — legyen bár annak szerzője Buee, vagy Mourey, vagy Warren, vagy akár maga a méltán nagy híru Gauss, (interdum et bonus dormitat Homerus) —, melyet a képzetes mennyiségeknek az én jutalomfeleletemben kifejtett fogalmából, 's a + és - fogalmainak ugyan ott előfordult fejtegetéséből, és a józan okosságból meg nem lehetne száfolni. De az okok, melyek miatt én akkor ezen hiányok pótlásával felhagyni kénytelen voltam, azután sem szünvén meg, sőt többek is járulván azokhoz, a kérdéses pótlás mind e mai napig elmaradt.

Hanem azóta történt, hogy a magyar academia 1844ben e következő jutalomkérdést tette fel: „Mik a képzetes mennyiségek tulajdonságai, 's mind analitici, mind mértani értelmök? mely ama fentebbi lípesei kérdéssel annyira atyafias, hogy az ember egyikre sem felelhet jó móddal úgy, hogy egyszermind a másikra is ne feleljen. Mit én látván, a lípesei kérdésre irt latin pályamunkámból szerkesztettem egy a magyar academia kérdéséhez alkalmaztatott feleletet magyar nyelven, 's felléptem vele a magyar academiáira pályára.

'S az eredmény mi lett? Az, hogy öt felelet érkezvén be a feltett kérdésre, azok között az enyim nemesak jutalomra méltónak nem ítéltetett, de még említés sem tétetett róla csak egy szóval is; min én, megvallo, egy kissé esodálkoztam. Mert — mi türes tagadás — nem igen látszott előttem híhetőnek, hogy a melly gondolatim, mikor az egész tudós világ mathematicusaival pályáztam, nemesak figyelemre, de jutalomra is méltóknak ítéltetnek, ugyan azok most, midőn esupán hazánkbeli, itt is csak magyar ajku mathematicusokkal léptem fel a pályára, még csak említést sem érdemlenének; 's azt hiszem, hogy ez másnak akárkinek is egy kissé különösnek tetszhetik. Azonban, ez még sem volna egészen lehetetlen, gondolám magamban; mert ki tudja micsoda erőt nem fejthet ki a magyar ész még a mathesisben is? el kell hát várnom míg előttem jutalmat és tiszteletdíjt nyert pályatársaim munkái kiadatnak, hogy azokat megismervén rólok ítélhessenek.

Ez már az elsőre t. i. a jutalmat nyert pályamunkára nézve megtörtént. Olvasom ezt, és minél tovább olvasom, annál inkább meggyőződöm a felől, hogy a tudomány érdekében fogna lenni, még pedig több mint egy tekintetben, ha a pályamunkák bírálói által hallgatással mellőzött feleletemet, a korozozott pályamunka általam készített bírlatával együtt közzé tenném; hogy így az olvasó közönség maga ítélné felettünk és bírlóink felett. Fogna pedig ítélni még a mathesisbe mélyen be nem avatott olvasó közönség is; mert nekem mind pályafeleletem olyan, mind bírlatom olyan fog lenni, hogy azoknak megértésére semmi mélyseges mathematicai tudomány nem, hanem csak józan ész, és a tiszta mathesis elemeivel való ismeretség kívánatik.

De kérdés: mi módon lehetne ezen munkámat kiadnom? Ha mindent jól elgondolok, úgy látom: vagy előfizetés útján, vagy sehogy sem. Azértis tisztelettel és bizodalommal felszólítom és megkérem a mathesisnek minden kedvelőit, és pártfogóit a két magyar hazában, különösen pedig minden felekezeti, 's minden névvel nevezendő nagyobb iskoláinkban a mathesis t. tanítóit és a t. gyakorló mérnök urakat, sőt másokat is, kiknek mathesis kedvenztudományuk, ha szinte szakjokba nem tartozik is, legyenek szivesek előfizetést gyűjteni ezen munkámra 40 azaz negyven pengő krjával egy egy példányért borítékba fűzve, 's a 9 példányra a 10diket ráadásba számítva. De a pénzt ne küldjék mindjárt hozzám, hanem megtartván magoknál méltóztatassanak engem csak arról tudósítani, hány példányra tétetett le az előfizetés kine. Így, ha a hozzám érkező tudósítások szerint kétszáz példányra találkoznak előfizetők, mindjárt meg fogom kérni az előfizetést gyűjtő igen tisztelt urakat a hirlapok útján, hogy legyenek szivesek a pénzt kezemhez küldeni, 's azzal munkám kinyomtatásához fogatok. Ha pedig csak 200 példányra sem találkoznak előfizetők legfeljebb a jövő januarius végeig, akkor közhírré fogom tenni, hogy munkám kiadásával felhagyni kénytelen lévén, kiki előfizetm közül vegye vissza pénzét attól, kinél azt letette volt, 's legyen szives mind a két fél munkám iránt tanusított részvéteért hálás köszönetemet elfogadni, 's nekem az akaratom ellen hasztalanul okozott alkalmatlanságért megengedni. Irtam Debreczenben december 12d. 1847. Kerekes Ferencz m. k. k. r. tanár.

Törvényjavaslat

A szabad királyi városok tárgyában. (Folytatás).

109. §. A tanácsülés rendszerinti elnöke a polgármester, vagy ennek megakadályoztatása esetében a hivatalban legidősb tanácsbeli; — a kir. főpolgármesternek azonban joga van, a tanács ülésében bármikor is elnökösködni. — 110. §. A városi tanács hatásköre, a képviselők gyűlésére fentartott tárgyak kivételével, a közigazgatásnak minden ágazataira és ügyeire, nemkülönbön minden — szoros értelemben vett bírói eljárást nem kívánó — panaszos kérdések elintézésére kiterjed, és ebbeli hatáskörére nézve a városi tanács a képviselők gyűlésétől tökéletesen független. — 111. §. A városi tanács a

városnak egyedüli polgári végrehajtó hatóságát képezi, és közbirtokát is közvetlen kezeli, miokon a város egész tisztikara a tanácsnak közvetlen alá van rendelve; a városi tanácsnak azonban szabadságában áll, a kezelésre kiküldendő bizottságaihoz képviselő tagokat is alkalmazni. — 112. §. A városi tanács a képviselők gyűlése által hozott végzéseket végrehajtani és magát azokhoz alkalmazni tartozik; ha azonban úgy vélekednek: hogy valamely tárgyra nézve a képviselők gyűlése törvényes hatáskörét túlhaladta, kötelességében állandó abbeli aggodalmát a képviselők gyűléssel tudatni, és azon esetre, ha az, hozott végzése mellett továbbá is megmaradna, e tekintetben felsőbb helyekről további utasítást kérni. — 113. §. A városi pénztárakra szóló pénzbeli utalványok egyedül a városi tanács által adathatnak ki; a városi tanács azonban a köz- és adóbeli pénztárakra intézendő utalványozásoknál magát a képviselők gyűlése határozataihoz alkalmazni köteles, és általában minden utalványozataiért felelős. — 114. §. A városi tanács köréhez tartozó egyes ügyágazatok gyorsabb tárgyalatása tekintetéből, a gazdasági és árvai állandó bizottságok felett ideiglenesen még más különös bizottságok is rendeltethetnek; minden illető bizottságok azonban a városi tanácsnak közvetlenül alá rendelvek, végzéseik pedig csak akkor érvényesek, ha jegyzőkönyvük a városi tanács által jóváhagyott. — 115. §. Minden városban a gazdasági és árvai tárgyak kezelésére külön állandó bizottságoknak kell létezni. — **Gazdasági bizottság.** 116. §. A gazdasági bizottság elnöke a polgármester, tagjai pedig egy a képviselők gyűlése által évenként választandó tanácsbeli és két képviselő, továbbá a számvevő hivatal, egy ügyész és a gazdaság különböző nemeivel foglalkozó tisztviselők és egy jegyző. — 117. §. Ezen bizottság feladata a városi tanácsnak gazdasági ügyekben kiadott rendeletei foganatását eszközölni, a tanácsnak évről évre eleve elővénzeti javaslatokat tenni, a jövedelmek beszolgáltatására, az építkezések és egyéb munkálatok végrehajtására ügyelni, és teljesítők tekintetében intézkedni — a város közszükségéihez tartozó kellékeket és anyagokat beszerezni és általán véve a város javadalmi kezelésére nézve a városi tanács elibe javaslatokat terjesztetni. — 118. §. Ezen bizottság jegyzőkönyveit, tárgyalás és jóváhagyás végett, a tanácsnak hetenként bemutatni köteles. — 119. §. A gazdasági bizottság mikinti eljárása, szabály útján fog elrendeltetni. — **Árvi bizottság.** 120. §. Az árvai bizottság a képviselők gyűléséből kiküldendő két tanácsagból — kik közül a tisztfokozat szerint feljebbvaló fog elnökölni, két képviselőből, egy ügyész és egy jegyzőből áll. — 121. §. Az árvai bizottság kötelességei: a) A végrendeleti gyámság alatt lévő árvák nevelésére fölött őröködni. — b) A végrendeleti gyámság nélküli árvák javaságáról gondoskodni, és a városi tanácsot az iránti gyámkiindulás és a szükséges intézkedések megtétele végett azonnal tudósítani. — c) Oly eseteket, melyekben a szülők egyike kimúltával az árvák részére örökösödés nyílt, a városi tanács tudomására juttatni. — d) A számadással tartozó gyámok számadásait rendszeren bekövetelni és megvizsgálni; végre — e) Az árvai ügyekben hozott tanács végzéseket foganatba vételeit eszközölni. — 122. §. Az árvai bizottság eljárásáról jegyzőkönyvet vezetni és azt további tárgyalás és jóváhagyás végett rendszeren a tanács elibe terjesztetni tartozik. — 123. §. Az árvai bizottság árvapénzeket be nem szedhet, sem pedig bevételi vagy kiadási utalványozást az árvák pénztárára nem intézhet. — 124. §. Az árvák ingatlan vagyonát a városi tanács csak a magyar kir. helytartótanács jóváhagyásával adathatja el. — **Pénztári ügy.** 125. §. A pénztárak bizottságok által nem kezelhetetnek, és a számadó tisztnek mindenkor egyes személyeknek kell lenniök, a kik is a kezelésük alá bizott pénzbeli összegekhez és egyéb városi értékekhez mérsékelt biztosítékot nyújtani kötelesek. — 126. §. Minden városban legalább három u. m. adó, házi és árvai pénztárnak, 's nagy és közép városban ugyanannyi pénztárnak kell lenni, — az árvai pénztárnok, külön zár alatt, az alapítványi egyéb pénztárakat is kezelheti, de az adó és házi pénztárnokok más pénztárak kezelésével nem foglalkozhatnak. — 127. §. A pénztárakban utalványozás nélkül sem bevételek, sem pedig kiadások nem történhetnek. — 128. §. A polgármester minden akár pénzbeli, akár anyagi szerek és más városi készletek iránt számadással tartozó hivatalokat, az e végre kinevezendő bizottság közbejvetelével önmaga, vagy megakadályoztatása esetében ezen bizottság által minden évben többször, és legalább kétszer véletlenül megvizsgálni vagy illetőleg megvizsgáltatni, a vizsgálat eredményéről pedig az illető küldöttség a városi tanácsnak haladéktalan jelentést tenni tartozik; ezen jelentés egyszermind a vizsgálati okiratokkal együtt a kir. főpolgármesterrel is közlendő. — 129. §. A kir. főpolgármesternek is joga van, ön belátásához képest a tárák bármelyikét is általa kinevezendő bizottság által saját jelenlétében megvizsgáltatni. — 130. §. Hiány esetében a tárák kárátlanításáért mindenek előtt az illető tárt kezelő számadó a biztosítási összegekkel, ennek elégtelensége esetében pedig egész vagyonával jóállani tartozik; ha pedig valamely hiány a számadások vizsgálása alkalmával vétkes hanyagságból vagy utasításellenes eljárás miatt fél nem fedeztetett, minden utólagosan felfedezendő hiányért a számadó után, az illető számadást megvizsgáló számvevő, hasonlóan egész vagyonával felelős. — 131. §. Ha a tárák vizsgálatára kiküldött bizottság az e részbeni utasítást meg nem tartva hibásan járt el, és később a tárbán már a vizsgálat alkalmával is meg volt előlihiány tapasztalhatnék, melynek fedezésére az illető számadók vagyona nem elégséges, a bizottság minden tagjai a hiány fedezésére egymásért egyemelegesen kötelesek. — 132. §. A tanács a tárbeli hiányokért akkor felelős, ha vagy az évenként két ízben tartatni rendelt tári vizsgálatok elmulasztása, vagy a vizsgáló bizottság által tett jelentés következtében a tárák biztosítására szükséges intézkedéseket meg nem tette, vagy

pedig a tárák kezelése, ellenzárása és a számadások vizsgálata tekintetében megsabott utasításokra nézve tartozó kötelességét nem teljesítette. — **Rendőrség.** 133. §. A rendőri főgyelem a városi tanács alatt áll, és közvetlenül a városi kapitány és az alája rendelt személyzet által gyakoroltatik. — 134. §. A rendőri felügyelés a köréhez tartozó tárgyak különleműségéhez képest több ágazatokra oszolhat, ehézképest külön tűzi, egészség, útezi stb. féle rendőrség alakulhat. — 135. §. Ha a közösen annyira megzavartatnék, hogy a kapitány a rendőrségi személyzet segédelmével azt helyreállítani képes nem lenne, a polgármester saját felelőssége alatt köteles a kellő uton katonai karhatalmat is szorgalmazni, az illető esendhaborítók ellen pedig a törvényszék a törvények rendelete szerint járand el, — az illető rendzavarodások alkalmával eljárás módját, szabály határozandja meg. — 136. §. Egyéb esetekben a kapitányi eljárás, a rendőri szabályok és a városnak rendőri kerületekre leendő felosztására nézve a helybeli körülményekhez képest szabály útján fog intézkedés tétetni. — 137. §. A városi tanács jegyzőkönyvében a jelenlévők nevei mindenkor bejegyzendők. — **A városi törvényszékről.** 138. §. A városi törvényszék rendszerint áll: a város birájából mint elnökből, és legalább 6, legfeljebb 12 tanácsbeli rangban lévő ülnökből, kik egyszermind előadók is; a törvényszéki jegyzőkönyv vezetésére töllvívő rendeltetik. — (Folytatjuk.)

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. A M. Chronicle az ezidei francia országgyűlésnek következő prognosticont irt. A francia kamarák megnyitása adott jel lesz pártok és érdekek tusájára, minő az alkotmányos kormányforma létezésé óta tán nem volt. A megoldandó kérdések nemesak Franciaországra nézve végzetetlen fontosságuk, hanem bevágnak Európa majd minden nemzetének érdekeibe. — Európában irányok és befolyások új rendszere kapott lábra, politikai események új cyclusa kezd kifejlenni; a politikai szabadság és nemzeti függetlenségérti tusa oly vidéken keletkezett, hol legkevésbé várták, pedig oly sikerrel, hogy az más országok elégedetlenségét vagy nagyra vágyását izgatni fogja. Tulmenek ugyan a mértékben, kik azt mondják, hogy új forradalmi korszak kezdődött, de az mégis tagadhatlan, hogy Európa békéje és a hatalmasságok egybehangzása régóta nem ingadozott annyira, mint most. Mindamelllett a hatalmasságok nagyobb része, melyeknek egyetértésétől a béke fenntartása függ, folyvást ragaszkodik szokott rokonszenveikhez. Oroszország és Ausztria olyanok, mint eddig valának. Poroszország díeséteset elővigyázzattal és mérséklettel ugyan, de még oly rövid idő előtt fogadta el az alkotmányos elveket, 's azokat még tán sokkal tökéletlenebbül érti, hogysen külpolitikájának meghatározásánál kellő nyomatékuk lehetne. Anglia, ámbár a korlátlan udvarok igen szeretnék más irányban látni, bölesen őrizkedett nekik panasza ra kőt adni. Anglia nem tett egyebet, hanem 1847ben Schweiz és Olaszország részére ugyanazon jogát követelte a független eselekvésnek és a belső ügyek elintézésének, melyet 1830 és 1831ben Franciaország és Belgium részére követelt. Tehát egyedül Franciaország van hamis állásban a nagyhatalmasságok közt mind bel mind kültekintetben. Képes lesz-e most parlamentarista taktika, hathatós ellenzék alakítása, beszédek és szavazások, kamarai viták, bizottsági jelentések és a ministeriumnak erre mulhatlanul bekövetkezendő megváltoztatása által ismét helyrejönni? Lehet-e Franciaország kormányát békes és alkotmányos eszközökkel benső és tartós összehangzásba hozni a francia nemzettel? Ez azon nagy kérdés, melynek megoldására a francia kamarák felhivatva vannak; mire egyenlő több évi gyűlés szükséges ugyan, de minden közeledés e cél felé örömmel fognak üdvözölni azok, a kik tudják, mennyire erednek az Európára Franciaországból áradott bajok tulajdonképen az egymásra következett francia kormányok törekvéséből, az e nemzethez való pártos és természetelleni viszonyokat fenntartani. — A czikk Guizot állása ingadozásának mutogatásával végződik; de még azt teszi hozzá, hogy Franciaországban ez idő szerint a tulajdonképi statuscancellár a miniszerelnök háta mögött áll, és ha ez meg is változik, amaz változatlan marad. Mindamelllett Guizot lemondása u. m. jó alkalmat nyújthatna, némelly fontos pontban okosabb pályára lépni.

Mi alatt azon fejedelem, kiről általános a hit, hogy a világbéke kulcsa az ő kezében, ünnepélyesen nyilvánítja, hogy Európa békéje biztosítva, az angol sajtó, mint főnebb is látjuk, kétséget táplál eziránt és az ország honvédelmének jobb karba hozását számos évek óta nem sürgette annyira mint épen most. A közvélemény e nyilvánulása már hatást gyakorolt a kormányra, és ez dec. 28án a woolwichi ügyügyárba parancsot küldött, hogy a megkezdett ágyúk kiállításával siessenek. Portsmouth, Gosport, Portsea, Gravesend, Tilbury Essexben, a Thembal partján, Medway, Guernsey szigetek stb. összesen 267. ágyút nyerendnek erősségeik megrakására. Anglia partja a csatorna mentében oly karba tétetik, mintha az ellenséget már a legközelebbi hetekben várának. Cobden minapi tanácsa tehát (l. B. Híradó 724. sz.) hogy az ország védelme egyedül a szabad kereskedési politikára bizassék, nem tétítette meg a kormányt, mely e részben bölesebbnek látta, oly tekintélyek szavára hallgatni, mint Wellington hg, Wcale, Ellesmere lord, stb. Ez utóbbitól a dec. 28ai Times hosszu értekezést közöl, illy jelszóval: Résen állj; talpon légy! Különbön örökre véged van. A nemes lord részletes javaslatai után ezeket mondja: Főleg sok ágyúról gondoskodjék a kormány és pillantson vissza a legújabb schweizi eseményekre. Itt

megvoltak egy hosszú és kemény háboru minden elemei; az egyik részen számszerű túlyosság volt ugyan, de a másikon erős állások, a mesterség által még erősebbekké téve, nagy elkeseredés, politikai és vallási vakbuzgóság, és nagy gyakorlottság a fegyverekben. A tusa gyorsan el lön döntve, mi által? az országgyűlési ügyük erezsűlyá által. Mi schweiziak nem vagyunk. Mi életmódunknál fogva a föld legkevesebbé harcziás népe vagyunk, ismétlem tehát, rendes katonaságunkat annyira kell szaporítanunk, hogy az ellenség meggondolja, mielőtt Anglia partjára hág. Allítsunk a legjobb és legkevesebbé terhelő módon polgári hadakat, hozzuk rendbe a yeomanrykat (polgári lovasság) erősítsük meg a fegyvertárakat és azon pontokat, hol az ellenség legkönnyebben és legváratlanabban kiköthet, de mindenek előtt jusson eszünkbe, hogy gátok legények nélkül, ügyük erős és ügyes kezek nélkül több mint haszontalanok. Tegyük ezt, akkor számíthatunk a béke állandóságára, a nélkül hogy azt a nemzet becsületével vagy jóllétével kelljen megvásárolnunk. — A Times ez alkalommal is, mint Wellington levelénél — J. B. Hirdő 723. sz. — tevé, azzal biztatja a közönséget, hogy a francia invasio nem olly könnyen kivihető, mint a cikkirő hiszi, mert Franciaországban erre elegendő gőzhajója ninc.

FRANCZIAORSZÁG, dec. 29. a kamarák megalakulásukkal voltak elfoglalva. A Bourbon palotában a követkamarára 9 osztályra alakított meg sorshuzás által, azután az osztályok elnök és titoknokait választották, mi mellett az ellenzék csak két emberét vitte keresztül. Thiers egy osztályban 1 szavazati többséggel elnöknek, Lasteyrie titoknoknak választatván. A többi 8 osztályban az elnökválasztásoknál győztek: Rondeaux Billault ellenében, Calmon Bethmont e., Sapey Desjobert e., Bugeaud Remusat e., Lemaire Tribert e., Derrier Duvergier de Hauranne e., Sauzet Ladouette e.; Thiers vetélytársa Duprat volt. Délutáni 4 órakor a kamara ismét közülésre

gyült egybe, a kamara elnökének és alelnökeinek választására. Eredmény lön, hogy Sauzet 227 szavazattal 363 közül elnöknek választatott. — Dec. 30-án alelnökök lettek: Bignon, Lepelletier d'Aulnay, Bugeaud és Delessert, mind conservatívek. 'S így a felállított cabineti kérdésben a cabinet lett győzedelmes.

A páirkamara 29. nyilvános közülést tartott, szinte sorshuzással oszolván osztályaira. Itt az elnök és titoknok választás után a petitio bizottság és a válaszfelirati bizottság tagjai választattak meg. Ismét összefővén a nyilvános terembe a tagok, az elnök az osztályok választásait kihirdette. Végre sorshuzás által a királyt az újévén üdvözölendő nagy küldöttség *) választatott.

OLASZORSZÁG. Az egyidő óta Livorno kikötőjében horgonyzott tekintélyes angol hadi hajócsapat dec. 21. innen Spezia felé vitorlázott el; honnan azon időben midőn az angol csapat Livornóba jött, az ott vesztegelt francia földközi tengeri hajócsapat Toulonba sietett. Visszatért-e Parker admirál admirál hajójára Rómából, nem említtetik.

SCHWEICZ. Mióta a esatazaj eltűnt, a schweizi lapok ismét sürűbben közlik a vezérezikkeit. A polgári háboru alatt megjelenni megszűnt zürichi Eidgenossische Zeitung most az ország állapotáról következően ír. Senki, akár conservatív legyen akár radicalis, nem vonhatja ki magát azon érzet alól, hogy mély átalakulás veszedelmében forgunk. Igazán, Europa utolsó köztársasága jelenleg arra látszik hivatva lenni, hogy magát eldöntő kísérletre szedje össze, van-e még benne annyi ép elem, annyi statusképező erő, miszerint képes legyen olly szerkezetre, melly által a többi europai statusok közt egyenlő jogu és

*) Valamint a küldöttséget a küldeménytől, ugy a bizottságot a bizománytól, jól meg lehet különböztetni. A „comité” helyett használt „bizottmány” rosz szó. A mán y ragot a mult részestüléhez ragasztani nem lehet.

biztos helyet foglalhasson. Elvonva a kérdéstől, komolyan veszélyeztetve vagyunk-e kívülről, annyi bizonyos, Schweiznak egy igen nagy lépést kell tennie előre, t. i. szilárd alapu statussire hátramaradni nem akar; sőt mi több, e lépést már régen meg kellett volna tennie. Mig mi Schweizban hevesen vitatkozunk a felett, vissza kell-e néhány kolostort állítani vagy nem, Anglia a gabonatörvények eltörlése által nagyszerű előlépést tett, mellynek ránk igen érezhető hatása leend. Mig mi a szabados csapatok hadjárása által a világnak középkori magánháboru látványát nyújtottuk, Németország napról napra consolidálja magát kereskedési és politikai tekintetben 's erejét ránk nézve egyiránt pírító, mint aggasztó módon gyarapítja. Mig Waadt cantonban békes (reformatus) lelkészek üldöztetnek vallási gyülekezetek miatt, és az ország legjobbjai a türelmetlenség miatt kibujdosnak, a pápabirodalomban és a catholicismus fővárosában a legszabadelvébb irányok kapnak lábra és egész Olaszország eddig nem sejtett módon emelkedik. A mi méteyünk a politikai erkölestelenség, melly a status alapjait alássa, és az embereket a jog és jogtalanság iránt eltompítja. A politikai és társas élet épen az ugynevezett regenerált cantonok nagyobb részében tagadhatatlan nagy mértékben el van fájulva. A ropant szenvedélyesség, melly a napi kérdések tárgyalattak, felemészette a tetterőt, mellyet a valóban gyakorlati kérdések még igénybe vehettek volna. Nyugodt, organikus fejlődés sehol. Ez állapoton új alap által segíthetni egyedül. Ez alap, e türetetlen és romlás felé vezető állapot orvossága, a küszöbön lévő új organisatióban rejlik. E szempontból üdvözöljük a szövetség már lehetséges revisióját.

Szerkeszti Szenvey József.

Hivatalos tudósítások.

1) **Birói árverés.** (3, 3)
Krusper Antal táblabíró urnak Dunaföldvár m. városában levő bíróság lefoglalt lakháza, a hozzá tartozó magtárokkal, és kérttel együtt, jóvő 1848-ik évi február hónap 15-ik napján, ha pedig származási bizonyítványokkal ellátva, a törvényes határidő alatt magokat a főtisztelendő pozsonyi káptalannál jelentsek. Kelt Pozsonyban 1848-ik évi Boldog asszony hó 4-ik napján.
Balogh Ferencz
Tolnamegyei szolgabíró, mint végrehajtó.

2) **Hirdetmény.** (3, 3)
Néhai főtisztelendő Kratoquilla István pozsonyi kanonok ur után intézkedés nélkül maradt hagyományrész törvényes felosztása tekintetéből, annak rokoni ennell felszólítanak, hogy hiteles származási bizonyítványokkal ellátva, a törvényes határidő alatt magokat a főtisztelendő pozsonyi káptalannál jelentsek. Kelt Pozsonyban 1848-ik évi Boldog asszony hó 4-ik napján.

55. (1269) **VÖRÖSMARTY MINDEN MUNKÁI.** (3, 3)
Kiadják barátai **Bajza és Schedel.**
A nemzeti kiadás XI. és XII-d. füzeté s a kézi kiadás IX-dik köteté.
A IX-d. kötet tartalma: **Szűnművek** ötödik köteté: Czillei és a Hunyadiak. történeti drama öt felv. — **Legújabb költemények** (1842-47.) Névnaptár. A Merengőhöz. Mit csinálunk? Hubenayné. Gondolatok a könyvtárban. **Hymnus** (a Kisfaludy-Társaság által jutalmazva). Jó bor. Madárhangok. Kis leány sírjára. A sors és a magyar ember. Csik Ferke. Az emberek. **Ország-haza.** Deák Ferencz. A nefelejtéshez. A szegény asszony könyve. — B. K... P... Sirkóvére. Vársárhelyi Pál sírkövére.
A nemzeti kiadás előfizetési ára 8 frrtal, s a kézi kiadásé 10 frrtal még ez év végeig áll. Azontul a bolti ár 10 és 12 frrtal lép be.
Kilian György.

76) **Hirdetmény.** (1, 3)
A kalocsai érseki uradalom uriszéke részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint néhai hajósi lakos **Rudolf Friderik**, és szinte hajósi lakos néhai **Vilhelm Erzsébet** csödpereikben az illető hitelezők — sem annak rendé szerint megem jelenyén, sem számos évek után követeléseik igazolása iránt vitatásaitak bé nem adván — lehető észrevételeik előadására 1848-ik évi július 3-ika olly módon tüzetik ki véghatár napul, hogy azontul az illető követelők meghalgtatni nem fognak, s a tömegek az illető örökösöknek kiadandók lesznek. — Kelt Kalocsán 1847-ik évi november hó 30-án folytatva tartott uriszéki ülésből.
Ugroczy József
kalocsai uradalom kasznárja.

4) **Wigand F. K.** (1, 2)
pozsonyi könyvárosnál kapható:
LA TRANSYLVANIE et ses habitans.
Par **A. de Gérando.**
2 kötet. Nagy 8-rét. Páris. Velinen füzeve 7 frt pengőben.

1295) **Program.** (3, 3)
Mlgos galanthai gróf Eszterházy Kazmér, cs. k. kamarás, uradalmak és fekvő-javak birtokosa Magyarorszában és Karinthiában, részint korábbi szenvedéleges kötelezettségeinek czelszerű folytonos törlesztése, részint birtokának nagyobbitása, részint és különösen azonban ez utóbbinak javítása, s az uradalmi középponti-igazgatóságának utalványozott készpénzbeli tökének (miszerint birtokai jövedelemforrásait a különben is jövedelmes kereskedelmi közlekedésnek nagyobb kiterjedése által még sikeresebben, mint eddig használhassa) gyarapítása s szilárdabb megalapítása tekintetéből **egy millió pengő forintnyi kölcsönt** nyitott, s azt az alulirt nagykereskedőhöz kötötte meg.
Az e részbeni főkötelezvény (melly, valamint az e kölcsönre zálogkép lekött fekvő javaknak törvényes eredeti becselveleik is a karinthiai cs. k. főtörvényszéknél illoleg letételtett, a hiteles másolatok pedig, minden erre vonatkozó oklevelekkel együtt az alulirt nagykereskedőháznál megtekintethetők) az e kölcsönnek zálogul szolgáló grófi uradalmak, erdők, s hegyi javakra (összesen **3,700,893 pengő ft és 16 krnyi** becsértékben) az érték tekintetében **első helyű biztosításhoz** hasonló födőzés mellett táblázott be.
Ezen egy millió pengő forintnyi főkötelezvény legfelsőbb engedelemmel **50,000 hasonló jogu és igényű. 20 pftos** rész-kötelezvényre osztott fel s ez utóbbiak már is olly formán adattak ki, hogy azok igen jeles és nagyszeru nyeresemények és kamatokkal kapcsolattván össze, huszonnyolcz húzásban kihuzatni s visszafizettetni fognak.
Ritka szilárdaságuk által kitünő eme rész-kötelezvények **nagy hasznai és előnyei** abban állanak, hogy a hasonló sorshuzással egybekapcsolt kölcsönökhez aránylag igen csekély számmal, csak **50,000 darabban** s nevezetes **nagyszerű nyereseményekkel** bocsátattak ki, s hogy minden rész-kötelezvénynek **20 pftnyi értékén felül** — még legalább 10 söt 20 pftot is, mint visszafizetési jutalmat **nyernie kell**; mert a sorshuzási terv szerint a következő,
már 1848-ki majus 15-kén
megkezdendő feleli húzasokban a főnyeresemények **40,000, 30,000 és 25,000** ezüst forintokban állapittak meg a visszafizetésre, s ekép e nevezetes öszleteknek **mindegyike** az illető év folytán **ketszer** fog kijatszani, főt a **legkisebb** visszafizetés is már az **1848-ki majus 15-kén 30 ezüst forinttal** fog kihuzatni. Emellett a főnyeresemény a később következő egész évi és tervszerinti húzasokban is **soha 20,000 ezüst forintnál alabb** nem szálland, ellenben a legkisebb visszafizetési mennyiség 30 ezüst forintról 40 ezüst ftra fog emelkedni.
E nevezetes hasznok, mellyek a fenemlített **zalogos legteljesebb biztosság** mellett a kamat és tökéért elérhetetnek, reabirtak az alulirt nagykereskedő házat, hogy a nagyérdemu közönséget, s számos kereskedő barátait e kölcsönbeni részvétre felhija, s egyszersmind arra is figyelmeztesse, hogy az erészbeni megbizások kiosztásával s a rész-kötelezvények átvételével **lehetőleg siesse-nek**, mivel csekély számuk mellett azoknak **rövid időalatti elfogyta**, valamint azon körülmény is **előre latható**, hogy e rész-kötelezvények, azon egészen rendkívül hasznok miatt, miket minden tekintetben nyujtanak, értékökben is csakhamar és tetemesen emelkedni fognak. —
Bécs, dec. 15-én 1847.

Mint módszeres nevelő és oktató a művelő tudományok és nyelvekben segélyét ajánlja egy tudor jelölt. Bővebbet Pesten 3 dob utca, 351, 1-ső emelet 21. sz. (5) (1, 2)

77) **GOLDNER M. és FIA** (1, 2)
Pestről
jelenti a nagyérdemu közönségnek, hogy itt létezően egész országgyűlés alkalmával, nagyszerű **férfuruha-raktára** mindenben válogatott árakkal el van látva. Raktára vagyon Pálffy herceg teremében 3) 1-ső emeletben. (1, 2)

Utazó-társ kerestetik.
Bizonyos ur, ki a napokban saját kocsiján Pestre utazik, utitársat keres közös költségre. Értésítést kaphatni e lap kiadó hivatalában.

1270) **Kilian s társánál** (3, 3)
56. Pesten, váci-utcazi Parkfrieder-házban megjelent és minden hiteles könyvárosnál kapható:
A magyar csödtörvénykezés.
Irta **kolgyári Császár Ferencz.**
Nagy 8-rét (igen takarékos nyomtatásban) 240 l. keményköt. ára : 2 ft 48 kr. pp.

Heckenast Gusztáv
pesti könyváros és kiadónál megjelent és minden hiteles könyvárosnál kapható:
Hugo Károly.
Brutus és Lucretia.
Dráma négy fölvonásban. Nagy 8-rét Pesten 1847. füzeve 1 ft 40 kr. pp.

Praxis Juridica
Civills, Stylare Juristarum Latino-Hungaricum.
Harmadik megbővített és az újabb törvényekhez alkalmazott kiadás.
Két kötet, borítékban 4 ft 30 kr., vászonba kötve 4 frt 40 kr. p. p.

Épen most jelent meg
Heckenast Gusztáv
pesti könyváros és kiadónál és minden hiteles könyvárosnál kapható:
NEMZETI IPARUNK.
Irta **Erdélyi János.**
Bővítve s jegyzetekkel kísérve kiadta **Fényes Elek.**
Második olesőbb füzetenkénti kiadás. N. 8-rét. 4 füzet füzeve 1 ft 20 kr. pp.

MAGÁNOS
MAGYAR TÖRVÉNY.
Kérdések és feleletekben előadva **Acsádi Acsády Sándor.**
kir. táb. h. ügyvéd által.
Harmadik kiadás az illető törvényezikkekkel bővítve. 8-rét. 1844. Kötve 1 ft 20 kr. pp.

Heckenast Gusztáv
pesti könyváros és kiadónál megjelent és minden hiteles könyvárosnál kapható:
NŐK VILÁGA.
Irta **Szabó Richard.**
8-rét Pesten 1847. füzeve 1 ft 40 kr. Vásznonba kötve 2 frt pp.

Hammer és Karis
cs. k. szab. nagykereskedő.
Pozsonyban a rész-kötelezvények kaphatók
Fischer János
cs. k. ndv. fűszer- és borkereskedőnél.
Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomatja Landerer és Heckenast.

Ezer
ponk
tési
és P
kül 7
tenki
kr. I
p. p.
négy
sorái
p. kr
p. kr.
sek
csato
XVII
Törve
pes r
vényj
Nagy
ország
ár. S
U
tartó
erdős
lenő
mesit
melt
fölvie
lepit
alatt
haza
adá
elhan
bakn
U
kivül
bebrá
megi
miért
zik.
hogy
tozta
szünt
sábar
től a
váru
nemz
szüle
deg f
hatvá
vagy
mity
De te
hogy
puszt
egyte
megir
a tót
Ha p
zony
fogla
ságh
tett i
ohajt
ban le
képez
helye
M
gaszk
egy, s
ekkor
magy
veszik
magy
észre
kedik
tosít;
ragad
hogy
Hajda
ban ke
végzés
előfor
ják, ti
több,
század
a lako
valami
vatozó
Ime m
szen c
igazsá
tése el
És
nek ne
és vide
Rábak
's jobl
nak, 's
szokás
keresk
ha kör
a tóna
yidéke